

Portals de Montserrat

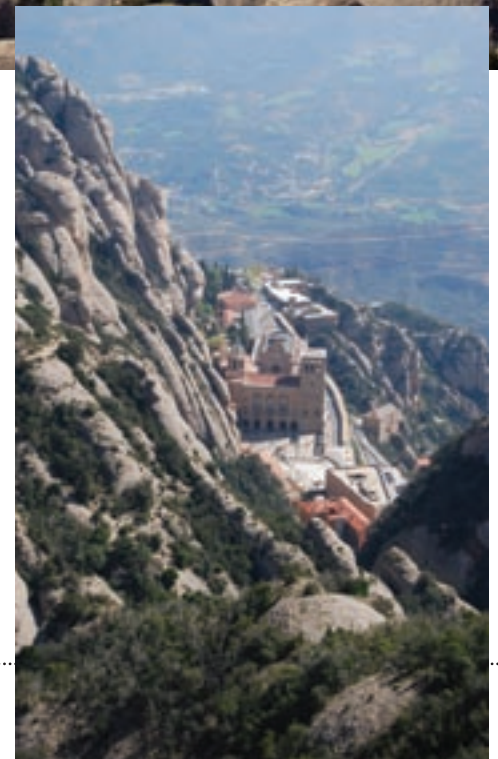
de Monistrol a Sant Jeroni

COMARCA: BAGES

Montserrat és una muntanya sorprenent i superba. Des de la llunyania les seves formes retallades sovint s'endevinen envoltades d'un mar de núvols que al vespre, amb les parets enrogides pel sol de ponent, semblen un far de pedra que llueix enmig de la blanca escuma. A mesura que ens hi apropem els seus perfils es transformen en una fortalesa gegantina defensada per centenars de torres que li confeixen un aspecte infranquejable. Però la imatge més espectacular del serrat és la que des de Monistrol de Montserrat impregna de llum i color les nostres retines. Aquí, als peus de les vertiginoses parets de conglomerat que semblen eixamplar-se al mirar-les, on les agulles que s'alcen majestuoses cap al cel juguen amb la boira que corre entre elles, és on es comprèn el miracle català del que parlava Maragall.

Aquesta excursió transcorre pel Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, gestionat pel Patronat de la Muntanya de Montserrat

D'entre totes les agulles i singulars cingleres en destaca una per sobre les altres. És el Cavall Bernat, que segons la llegenda són el dimoni i el seu cavall convertits en pedra per la Mare de Déu. S'explica a la contrada que fa molt de temps, tant que Montserrat encara no estava habitada per monjos, ermitans ni penitents, enmig del rocam hi vivia un llenyataire que feia una vida pobre i miserable. Tenia per casa una barraca de fusta i sobrevivia tallant arbres, fent llenya i baixant-la penosament a Monistrol a vendre-la. Un vespre, quan es disposava a baixar al poble carregat amb el feix, se li presentà un home

cavalcant un cavall gegantí que es va oferir a tragar-li la llenya fins la vall. Carregaren el cavall amb tanta llenya que ni es veia la bèstia, i el cavaller el va aviar tan sols dient-li: *-Cavall Bernat, porta aquesta llenya a baix el Llobregat.*

El cavall marxà corrent, i en poca estona tornà descarregat i disposat a fer tants altres viatges com fessin falta per tragar tota la llenya. L'amo del cavall, que no era sinó el Diable, va oferir-li la bèstia al bosquerol per deu anys. El tracte era que durant aquest temps el pobre home n'havia de buscar un altre d'igual. Passats els deu anys li tornaria un i se'n podria quedar l'altre. Això si, si

no trobava cap cavall com el que li deixava, hauria de ser ell mateix qui marxés amb el camuflat dimoni.

Amb l'ajuda del cavall el llenyataire no feia sinó tallar llenya mentre la bèstia la traguava aquí i allà, i en pocs anys començà a amassar una enorme fortuna. Es casà i va tenir fills, i passà el temps fins que un bon dia se li presentà de nou el cavaller. Ja havien passat deu anys i el Diable venia a cobrar-se la seva part del pacte. El llenyataire no havia trobat cap altre cavall com aquell, així que el dimoni prengué l'home per endur-se'l amb ell. El pobre home s'adonà que el gentil oferiment d'aquell cavaller no fou sinó un acte mal in-

tencionat del dimoni disfressat. La seva muller, en comprendre el que passava demanà ajuda a la Moreneta, i ho feu amb tant fervor que la Mare de Déu, convertí el Diabole en pedra. Pels segles dels segles romandrà el ferotge Cavall Bernat immòbil i palplantat en aquest lloc.

El que no és cap llegenda, tot i que n'hi ha molts que s'ho pensen, és l'existència d'un cabalós riu subterrani que circula per sota el massís. En un capítol del llibre La Catalunya Misteriosa es parla del pare Gerard Joana que amb afany aventurer i explorador s'havia endinsat per alguna cova al peu de la Muntanya i havia descobert en el seu interior, un insuperable barranc pel que hi circulava un fantàstic riu subterrani. Tot i que la cova que duu a aquest formidable engorjat subterrani no ha estat mai trobada, sembla ser que la surgència d'aquest corrent d'aigua és la Font Gran, al centre mateix de Monistrol de Montserrat. L'aigua cristal·lina i fresca que hi brolla prové potser de la "mística font de l'aigua de la vida" que Verdaguer cantava al Virolai i que sembla amagar-se al cor de la màgica muntanya que s'enlaire enfront nostre. Hi ha molt a prop seu, a peu de la carretera que puja al Monestir, uns altres brolladors, coneguts com les Mentiroses. Aquestes surgències són sobreexidors de la Font Gran i resten

eixutes la major part de l'any, però després de pluges intenses, quan l'aigua no pot vessar per la Font Gran, ocorre el miracle de les Mentiroses, en que aquestes surgències es converteixen en precioses fonts per on l'agua brolla amb una vida i intensitat inusitades.

Doble pàgina anterior: les panoràmiques des del cim de Sant Jeroni són espectaculars. Pàgina anterior: el monestir de Montserrat vist des de la roca de Sant Jaume. Esquerra: el pas dels Francesos ens permet superar aquesta estreta canal. Sota: des de Monistrol el massís sembla una muralla infranquejable. Dreta: taula d'orientació al cim de Sant Jeroni.

Deixem la font d'aigua miraculosa enrere i ens enfilem cap el Monestir. Els verticals espadats que des del poble semblaven farallons infranquejables amaguen senders antiquíssims que ens permeten endinsar-nos al massís aprofitant els passos naturals que l'erosió, el temps i la natura han motllurat entre les parets i les columnes d'aquest temple de pedra. El camí s'enfila, serpenteja i juga amb els gegantins roquissers fins arribar al Monestir, on una comunitat de monjos que viuen sota la regla de Sant Benet dediquen la seva vida a la pregària, l'acolliment i el treball. La pregària marca el ritme de la seva jornada. Amb ella comença el dia i amb ella s'acaba. Diàriament, a més de la celebració de l'Eucaristia els monjos s'apleguen en les litúrgies de les hores, on preguen cinc vegades al dia. Es busca crear un ambient de meditació i d'oració durant tot el dia, que els monjos aprofiten per dedicar a la pregària individual i la lectura de la Paraula de Déu. L'acolliment dels peregrins que arriben al Monestir és un dels deures dels monjos benedictins que

prescriu la regla de Sant Benet. Aquells que truquen a la porta dels monjos amb un esperit de recerca interior son acollits i poden compartir la pregària i la taula amb ells. Pel que fa al treball dels monjos, les tasques que aquests desenvolupen són molt diverses. N'hi ha que estudien teologia, història, filosofia; d'altres col·laboren en diverses publicacions, imparteixen classes a la universitat o es dediquen a la recerca. També n'hi ha que s'encarreguen de l'Escolania, la biblioteca, l'arxiu i les tasques necessàries pel bon funcionament del Monestir i el Santuari: la cura del jardí, la gestió de la sagristia, la infermeria, l'hostatgeria etc...

El Monestir de Montserrat està enclavat en el cor del massís, penjat en una enorme balconada natural que el permet fruit d'una àmplia visió sobre les comarques

veïnes, des del mar als Pirineus. Sobre els nostres caps l'esvelta figura de la Gorra Frígia, en la que s'endevina el perfil de la gran creu encimbellada, les Magdalenes i la Gorra Marinera conformen un espectacular circ natural de singular bellesa. A me-

sura que guanyem alçada, esglaó a esglaó, mentre ascendim per l'Escala dels Pobres el paisatge es torna més vertical i tancat. La màxima estretor la trobem a l'anomenat Pas dels Francesos, on els esglaons superen una estreta canal. Entrar en aquest laberint de pedra, parets i esbarrancs que ens envolta, tant familiar en les seves formes i a la vegada tant desconegut per la seva immensitat, és com endinsar-se en un univers de formes inversemblants i agulles esmolades que semblen obra d'un il·lustrador d'històries fantàstiques. La Mòmia, la Prenyada, la Panxa del Bisbe, l'Elefant o els Gorros formen part d'aquest paradís únic en el món i que, des del mirador excepcional del cim de Sant Jeroni podrem observar a vol d'àliga. Per uns instants percebrem la llibertat de sentir-nos ocells.

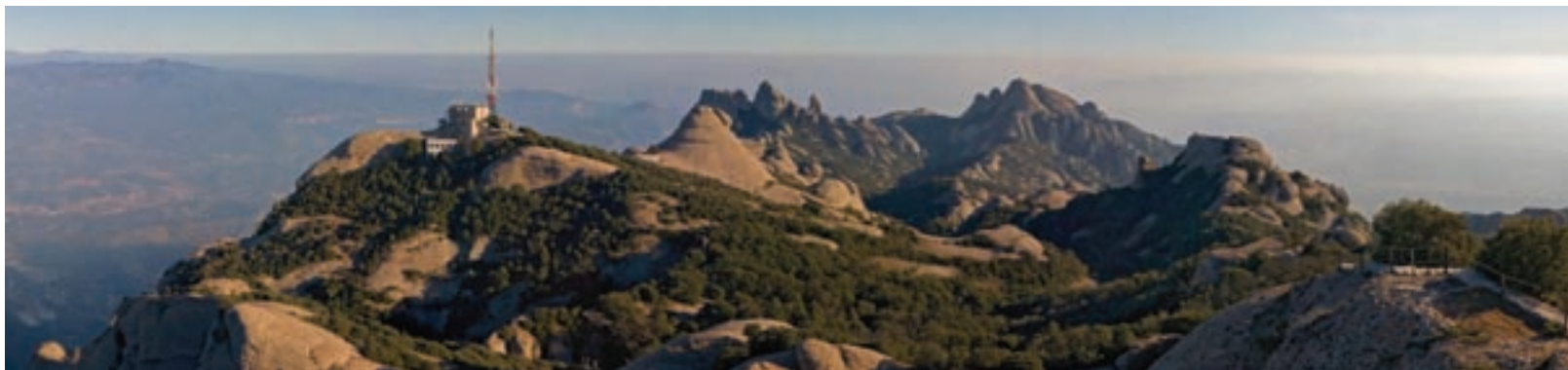
Portals d'entrada
a la Muntanya de Montserrat

Descobreix la
màgia de
Montserrat a
través dels seus
portals

www.portalsmontserrat.net

Generalitat de Catalunya
Patronat de la Muntanya
de Montserrat

LA RUTA PAS A PAS

FITXA DURADA: 3.30 H
TIPUS ITINERARI: LINIAL
DESNIVELL: ????? M

RECORREGUT: ?????
DIFICULTAT: MITJA
ÈPOCA: TOT L'ANY

Comencem l'itinerari a la plaça de la Font Gran (1) a Monistrol de Montserrat. Pugem pel carrer de la Font fins la carretera que puja a Montserrat, que creuem de biaix (2). A l'altre costat de la carretera neix un camí ample que puja en direcció est. Un indicador ens marca la direcció a seguir cap el Monestir de Montserrat pel GR 5. El camí puja entre marges de pedres grosses fins que planeja sobre una carena i, un xic més enllà, una casa al costat esquerre del camí. Prenem el sender que s'enfila a la dreta (3) fent ziga-zagues en successius esglaons fins arribar a un petit cingle que resseguim per la base fins que el superem en un gir a l'esquerra, tot pujant per un curt tram en cornisa, fins una pista (4). És el camí de les Canals i que prenem a l'esquerra, de nou cap a l'est. La pista puja suaument i voreja la clotada del torrent de la Valentina. Un xic més enllà marxa, a ma dreta, la dreuera dels Tres Quarts, que s'enfila amunt cap el coll del Cabiró. La dreuera dels Tres Quarts (GR-96) és una opció per pujar al Monestir, més curta però més vertical. Nosaltres seguim recetes, i travessem el torrent de la Font del Boix per una passarel·la de ciment. Arribem al pla de Sant Bernat. A l'esquerra de la pista, a l'extrem del pla de la carena hi ha un petit oratori dedicat a Sant Bernat de Menton. Nosaltres continuem per la pista i travessem

el torrent del Soldat, des d'on la pista puja fins el torrent de l'erola, que també creuem. Més endavant un primer corriol davalla a ma esquerra cap a la vall, i al poc un altre. Aquest és el camí de l'Aigua, (6) que puja resseguint el traçat de les conduccions d'aigua del monestir. Continuem per la pista que puja, travessa una línia elèctrica i més enllà gira a la dreta en un revolt molt pronunciat i acaba davant de la caseta elevadora de les aigües de Montserrat (7). A l'esquerra de la caseta un corriol s'enfila fort amunt fent ziga-zagues amb trams d'escales d'obra. Anem seguint sempre les marques de GR fins una cruïlla de camins (8). El que ve per la dreta és la dreuera dels Tres Quarts. Nosaltres seguim pel camí de l'esquerra, que ressegueix les conduccions d'aigua. Un cop superada la Roca dels Corbs arribem a una pista que prenem a l'esquerra, i una mica més enllà el camí que duu a la Santa Cova. Marxem a la dreta pel camí cimentat vers el Monestir (9), al que arribem després de superar un tram de forta pendent amb esglaons. Seguim amunt, i després de la plaça prenem les escales que pugem a la dreta del brollador del Portal i creuem el torrent de Santa Maria per un pontet de fusta. Aquí neix el camí de Sant Jeroni, que comença amb un tram de moltes escales conegudes com les escales dels Pobres. Superarem l'estret pas dels Francesos (10) i arribarem a una petita clariana, el pla de Santa Anna (11). El camí planeja una mica, voreja la Panxa del Bisbe i davalla un xic fins el torrent de Santa Maria (12) que creuem. Des d'aquí el sender travessa una espès alzinar a mesura que va ascendint paral·lel al torrent que, a voltes ressegueix i travessa. Així fins un tram de ziga-zagues que ens duu a una cruïlla. Per l'esquerra ve el camí que prové, vorejant els Gorros, del funicular de Sant Joan (una opció pels que volen caminar un xic menys), i per la dreta marxa el que duu a Sant Jeroni, i que és el que nosaltres prenem (13). Una mica més amunt, davant l'ermida de Sant Jeroni trobem una altra cruïlla que prenem a l'esquerra i que en poca estona ens porta al cim més alt del massís, Sant Jeroni (14). La tornada la podem fer pel mateix lloc o pel camí que duu al funicular de Sant Joan (consultar horaris) i, des del Monestir una bona opció és tornar a Monistrol amb el cremallera (consultar horaris).

